PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA

IM. BŁ. KS. ALOJSA ANDRICKIEGO W RZĄSINACH

Załącznik do zarządzenia dyrektora nr 4/2026 z dnia 29.10.2026 r.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA NA TEREN SZKOŁY

§ 1. Cel i zakres

1. Celem procedury jest ochrona życia i zdrowia uczniów, pracowników oraz innych osób przebywających w szkole w przypadku wtargnięcia osoby stwarzającej bezpośrednie zagrożenie przemocą, w szczególności przy użyciu broni lub niebezpiecznego narzędzia.

2. Procedura obowiązuje na terenie budynku, w świetlicy, bibliotece, sali gimnastycznej oraz na terenach zewnętrznych szkoły podczas zajęć i przerw. Dotyczy dyrektora, wszystkich pracowników i - w zakresie dostosowanym do wieku - uczniów.

3. Pierwszeństwo mają bezpieczeństwo ludzi i polecenia Policji. Sposób działania należy dostosować do rzeczywistego położenia napastnika; nie stosuje się automatycznie jednej trasy ewakuacji ani alarmu przeciwpożarowego.

§ 2. Pojęcia

- Napastnik – osoba, której zachowanie wskazuje na bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia innych (np. groźby, atak z użyciem broni albo niebezpiecznego narzędzia).
- Alarm – ustalony w szkole i odróżnialny od alarmu pożarowego sygnał lub komunikat o zagrożeniu (**trzy dzwonki**).
- Bezpieczne oddalenie – opuszczenie strefy zagrożenia drogą, która nie prowadzi w kierunku napastnika.
- Schronienie – zamknięte lub możliwe do zabezpieczenia pomieszczenie, w którym można pozostać poza polem widzenia napastnika.

§ 3. Przygotowanie szkoły

1. Dyrektor wyznacza osoby odpowiedzialne za uruchomienie alarmu i zastępców, określa minimum dwa sposoby przekazania ostrzeżenia (także na wypadek braku prądu) i zapewnia ich znajomość personelowi.
2. Szkoła określa i dokumentuje możliwe bezpieczne wyjścia, miejsca schronienia, alternatywne miejsca zbiórki oraz sposób przekazywania informacji Policji; szczegóły dotyczące zabezpieczeń i plany obiektu pozostają w dostępie ograniczonym.
3. Pracownicy znają sposób zamknięcia pomieszczeń od wewnątrz, dostępne drogi wyjścia, środki łączności i zasady pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami.
4. Dyrektor organizuje okresowe instruktaże i ćwiczenia bez elementów wywołujących u dzieci poczucia rzeczywistego ataku; po ćwiczeniach analizuje wnioski i aktualizuje procedurę.

§ 4. Zauważenie zagrożenia i alarmowanie

5. Osoba, która rozpozna realne zagrożenie, nie zbliża się do napastnika, nie podejmuje prób rozbrojenia ani zatrzymania go. W pierwszej kolejności ostrzega osoby bezpośrednio zagrożone, gdy jest to bezpieczne.
6. Niezwłocznie należy zadzwonić pod numer 112, o ile można to zrobić bez narażania siebie i innych. Nie trzeba czekać na zgodę dyrektora. Następnie, jeśli sytuacja pozwala, powiadomić dyrektora lub upoważnioną osobę i uruchomić ustalony komunikat alarmowy.
7. Zgłoszenie powinno zawierać: dokładny adres szkoły i miejsce zdarzenia, rodzaj zagrożenia, ostatnią znaną lokalizację napastnika, jego opis, widziane uzbrojenie, liczbę zagrożonych lub rannych oraz dane do kontaktu. Należy odróżniać informacje potwierdzone od przypuszczeń.
8. Nie należy kończyć połączenia przed poleceniem operatora. W razie zmiany sytuacji przekazać nowe informacje służbom.

§ 5. Natychmiastowa reakcja nauczyciela i innych pracowników

A. Jeśli istnieje bezpieczna droga oddalenia się od zagrożenia

9. Szybko wyprowadź uczniów w kierunku przeciwnym do zagrożenia, bez zbliżania się do napastnika; wybór drogi zależy od aktualnej sytuacji.
10. Poleć pozostawienie rzeczy osobistych, ogranicz rozmowy, unikaj tłoku i zatrzymywania się przy wyjściu.
11. Po dotarciu w bezpieczne miejsce sprawdź liczbę uczniów, zgłoś służbom osoby brakujące i ostatnie znane miejsce ich przebywania. Nie wracaj do budynku.
12. Nie kieruj grupy do standardowego punktu zbiórki, jeżeli znajduje się on w strefie zagrożenia; wykonuj polecenia służb.

B. Jeśli bezpieczne wyjście nie jest możliwe

13. Wprowadź uczniów do najbliższego możliwego do zabezpieczenia pomieszczenia; zamknij drzwi, a jeśli to możliwe, dodatkowo utrudnij ich otwarcie.
14. Odsuń grupę od drzwi, okien i linii widzenia z korytarza; ogranicz oświetlenie i zasłoń okna, jeżeli można to zrobić bez ryzyka.
15. Poproś o ciszę i wyciszenie telefonów oraz urządzeń; uspokajaj dzieci krótkimi, prostymi komunikatami.
16. Jeśli jest to bezpieczne, zgłoś lokalizację i liczbę osób pod 112. Nie ujawniaj położenia grupy przez krzyki ani wiadomości publiczne.
17. Nie otwieraj drzwi wyłącznie na podstawie głosu lub niezweryfikowanego komunikatu; czekaj na bezpieczną identyfikację i instrukcje Policji.

C. Bezpośredni kontakt z napastnikiem

Gdy nie ma możliwości ucieczki ani schronienia, zachowaj spokój na tyle, na ile to możliwe, unikaj prowokowania sprawcy i gwałtownych ruchów. W sytuacji przetrzymywania osób stosuj polecenia, które nie stwarzają dodatkowego bezpośredniego zagrożenia, oraz staraj się uspokajać dzieci. W aktywnym ataku priorytetem pozostaje ratowanie życia; fizyczna obrona może być wyłącznie ostatecznością przy bezpośrednim, nieuniknionym zagrożeniu życia, a nie planowaną techniką działania pracowników.

§ 6. Szczególne sytuacje

- Przerwy i korytarze: nauczyciele dyżurujący kierują znajdujące się pod ich opieką dzieci do najbliższej dostępnej bezpiecznej drogi wyjścia lub schronienia, bez gromadzenia uczniów na korytarzu.
- Boisko i teren szkoły: nie prowadzić uczniów w stronę budynku ani źródła zagrożenia; oddalić grupę w bezpiecznym kierunku i zawiadomić 112.
- Świetlica, sala gimnastyczna: za grupę odpowiada obecny pracownik, który stosuje zasady z § 5 z uwzględnieniem liczebności grupy i dostępnych wyjść.
- Uczniowie młodsi i ze specjalnymi potrzebami: przekazywać bardzo krótkie polecenia; przewidzieć pomoc indywidualną, zwłaszcza dla dzieci mających trudności ruchowe, komunikacyjne lub silnie reagujących na stres. Nie oddzielać dziecka od grupy bez konieczności.
- Osoba odłączona od grupy: jeśli bezpieczne przemieszczenie nie jest możliwe, pozostaje w schronieniu i przekazuje swoją lokalizację służbom, jeśli może to zrobić bezpiecznie.

§ 7. Zadania dyrektora i koordynacja

18. Zadbać o zgłoszenie pod 112 i przekazywanie wiarygodnych informacji; jeśli dyrektor przebywa w strefie zagrożenia, jego pierwszym zadaniem jest własne bezpieczeństwo i bezpieczeństwo osób pod opieką.
19. Po przybyciu Policji przekazać dostępne dane: rozkład budynku, miejsca ostatniej obserwacji napastnika, przybliżoną liczbę osób w poszczególnych częściach szkoły, osoby wymagające wsparcia oraz możliwe miejsca schronienia.
20. Współpracować z dowodzącym akcją; nie inicjować przeszukiwania obiektu przez personel szkolny.
21. W uzgodnieniu ze służbami uruchomić bezpieczne miejsce opieki nad uczniami, poinformować rodziców o zasadach odbioru i wyznaczyć jedną osobę do komunikacji zewnętrznej.

§ 8. Postępowanie po przybyciu Policji

22. Wykonywać polecenia funkcjonariuszy, nie wykonywać gwałtownych ruchów, utrzymywać ręce widoczne i nie zbliżać się do funkcjonariuszy bez wezwania.
23. Nie opuszczać samodzielnie zabezpieczonego schronienia tylko z powodu ustania hałasów; ewakuację ze schronienia prowadzić zgodnie z wiarygodnymi poleceniami służb.
24. Nie rozpowszechniać w mediach społecznościowych lokalizacji ukrywających się osób ani działań służb.

§ 9. Pomoc poszkodowanym, uczniowie i rodzice

25. Po osiągnięciu bezpiecznego miejsca udzielić pierwszej pomocy w granicach własnych umiejętności i wezwać odpowiednie służby; nie narażać się na ponowne wejście w strefę zagrożenia.
26. Prowadzić ewidencję osób obecnych, ewakuowanych, rannych i tych, z którymi utracono kontakt; przekazywać informacje Policji, z uwzględnieniem ochrony danych.
27. Odbiór uczniów przez rodziców lub opiekunów odbywa się wyłącznie według ustaleń dyrektora i służb, po weryfikacji uprawnienia do odbioru i udokumentowaniu przekazania dziecka.

28. Zapewnić wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dzieciom, rodzicom i personelowi; unikać zmuszania uczniów do szczegółowego opowiadania o zdarzeniu.

§ 10. Zakończenie, dokumentacja i przegląd

29. Alarm może zostać odwołany przez dyrektora albo upoważnioną osobę wyłącznie po uzgodnieniu z Policją. Samo ustanie odgłosów nie oznacza końca zagrożenia.
30. Dyrektor sporządza dokumentację zdarzenia, zabezpiecza istniejące nagrania zgodnie z prawem i poleceniami służb, informuje właściwe organy zgodnie z obowiązującymi przepisami i dokonuje przeglądu procedury.
31. Treść procedury omawia się z personelem przed wdrożeniem; z uczniami omawia się odpowiednie do wieku zasady zachowania bez przekazywania wrażliwych szczegółów planu zabezpieczeń.